

BEEKDAELEN

Projectplan Centrumplan III Schimmert

Gemeente Beekdaelen

COLOFON

Projectplan Centrumplan III Schimmert

OPDRACHTNEMER	<i>idverde</i> Advies ECI 10 6041 MA Roermond T 073 205 11 00 E advies@idverde.nl
OPGESTELD DOOR VRIJGEGEVEN DOOR	N. Hofland L. Gijsen
Opdrachtgever	Gemeente Beekdaelen Mevr. Delsing Deweeverplein 1 6361 BZ Nuth
Projectnummer	724240077
Status	Definitief
VERSIE	1.0
DATUM	10 oktober 2024

Copyright 2024 *idverde*. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van *idverde*. *idverde* is niet aansprakelijk voor eventuele schade ontstaan bij gebruik van gegevens uit dit rapport.

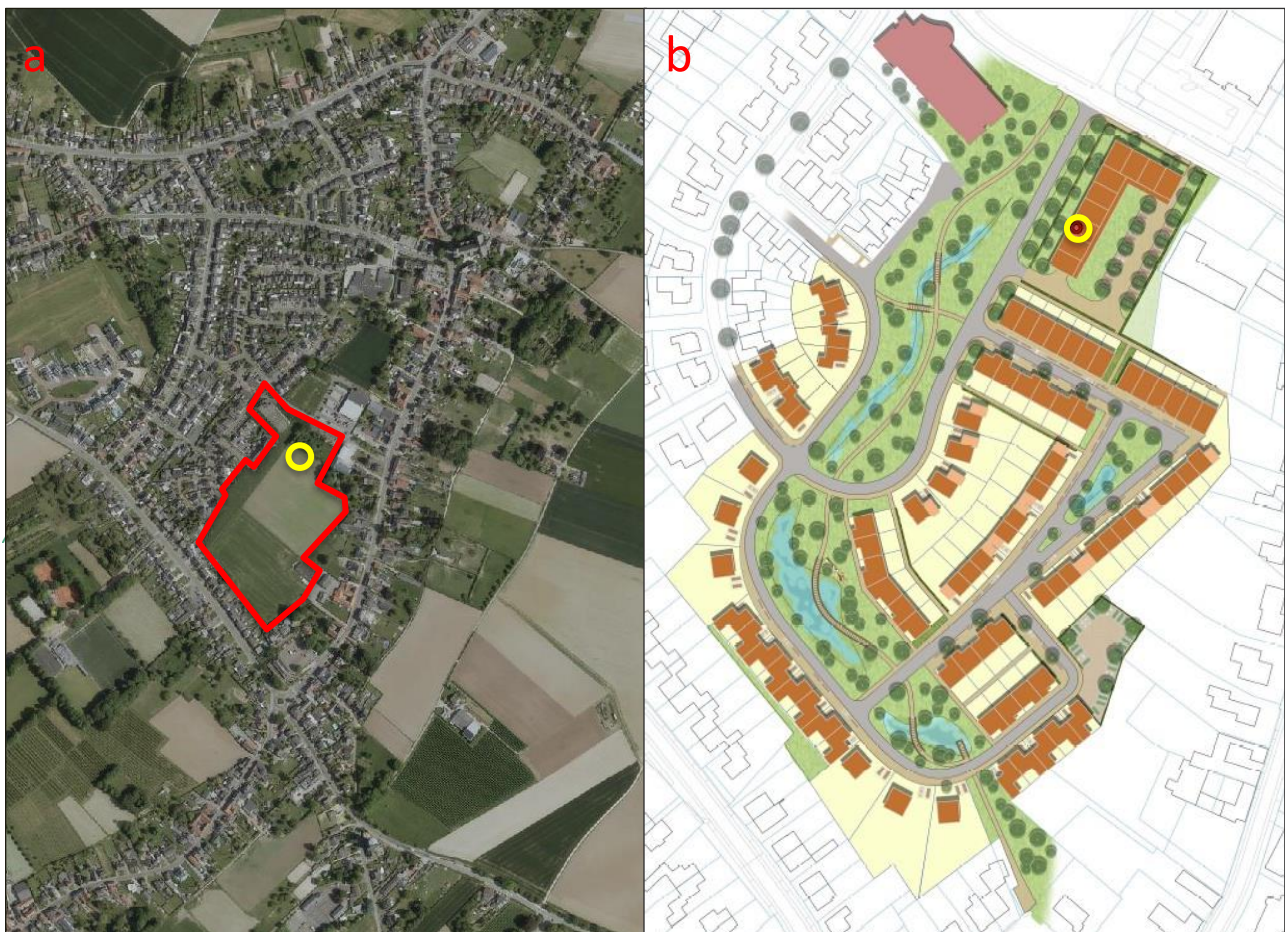
INHOUDSOPGAVE

COLOFON		2
1. INLEIDING		4
1.1 Aanleiding	4	
1.2 Doelstelling projectplan	4	
2. BESCHRIJVING PLANGEBIED EN VOORGENOMEN ONTWIKKELING		5
2.1 Beschrijving plangebied	6	
2.2 Voorgenomen werkzaamheden en planning	6	
3. WERKWIJZE		8
3.1 Quickscan soortenbescherming	8	
3.2 Inspectie hazelworm	8	
3.3 Inspectie das	8	
3.4 Camera-val onderzoek das	8	
3.5 Aanvullend onderzoek das	8	
3.5.1 Inleiding	8	
3.5.2 Onderzoek burcht	8	
3.5.3 Onderzoek functionele leefomgeving	8	
3.6 Werkwijze opstellen projectplan	9	
4. BESCHRIJVING ONDERZOEKSRESULTATEN		10
4.1 Inspectie hazelworm	10	
4.2 Onderzoek burcht	10	
4.3 Onderzoek functionele leefomgeving	10	
5. TOETSING AAN DE OMGEVINGSWET		13
5.1 Verbodsbepalingen en vrijstellingen	13	
5.2 Beoordeling soorten van beschermingsregime andere soorten	13	
5.2.1 Mogelijke schadelijke handelingen	13	
5.2.2 Staat van instandhouding van de das	13	
5.3 Alternatievenafweging	14	
5.4 Wettelijk belang	14	
6. MITIGATIEPLAN		16
6.1 Inleiding	16	
6.2 Verbeteren kwaliteit foerageergebied in de omgeving	16	
6.3 Aanleggen van dassenwerend raster rondom plangebied	16	
6.4 Onaantrekkelijk maken van de burcht in het plangebied	16	
6.5 Plaatsing van one-way poort	17	
6.6 Onklaar maken van de burcht in het plangebied	17	
6.7 Zorgvuldig handelen tijdens de uitvoering	17	
7. LITERATUUR		18

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Beekdaelen is bezig met een bouwontwikkeling van 113 woningen in het centrum van het dorp Schimmert (Afbeelding 1.1). Voor het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen en ontwikkelingen, verplicht de Omgevingswet de bestaande natuurwaarden in kaart te brengen en indien nodig passende maatregelen te treffen voor het beschermen en in stand houden van bij wet beschermde soorten. Om deze reden is een ecologisch onderzoek uitgevoerd in de vorm van een quickscan natuur (NIPA, project N222575-V1 d.d. 5 augustus 2022). Tijdens deze quickscan is een dassenburcht aangetroffen in het plangebied (Afbeelding 1.2). Naar aanleiding van deze bevinding is een aanvullend onderzoek specifiek naar de das uitgevoerd (Bureau Meervelt, kenmerk 22-099 d.d. 19 oktober 2022) en een cameraval onderzoek uitgevoerd (ARTIFEX naturalis/FAUNAFEX, projectnummer onbekend, d.d. maart 2024). Tijdens het laatst genoemde onderzoek is vastgesteld dat er dassen gebruik maken van deze burcht. Dit heeft geleid tot vervolgonderzoek door idverde Advies waarbij vastgesteld is dat de betreffende burcht gebruikt wordt als bijburcht (idverde Advies, projectnummer 724240048 d.d. 23 augustus 2024). Omdat de betreffende burcht zich midden in de geplande woonwijk bevindt kan deze hier niet duurzaam blijven bestaan bij uitvoering van de voorgenomen plannen. Hierom dienen de dassen passief verplaatst te worden en de burcht verwijderd te worden. Deze passieve verwijdering betreft een flora en fauna activiteit en is in beginsel niet toegestaan volgens de Omgevingswet. Daarom wordt een omgevingsvergunning aangevraagd voor het uitvoeren van een flora- en fauna-activiteit.

Afbeelding 1.1: Luchtfoto van de dorpskern Schimmert met de locatie voor de geplande woonwijk (rood omkaderd) (a) en schematisch overzicht van de geplande woonwijk (b). Op beide afbeeldingen is de dassenburcht aangegeven met een gele cirkel.

1.2 Doelstelling projectplan

Dit projectplan dient als bijlage voor de vergunningsaanvraag in het kader van het uitvoeren van een flora- en fauna-activiteit. Conform het besluit activiteiten leefomgeving (Bal) wordt een omgevingsvergunning aangevraagd voor een flora- en fauna-activiteit voor het uitvoeren van werkzaamheden die betrekking hebben op artikel 11.54 lid 1b van het Bal.

Het doel van dit projectplan is om inzichtelijk te maken in hoeverre de voorgenomen ontwikkeling een invloed heeft op de gunstige staat van instandhouding van de das (Tabel 1.1). Geconstateerd is dat verblijfplaatsen van deze soort aanwezig zijn ter plaatse van

Afbeelding 1.2: De dassenbucht in het plangebied.

het plangebied en dat door het uitvoeren van de voorgenomen ontwikkeling overtredingen worden begaan zoals beschreven in het Bal, onder artikel 11.54. In dit projectplan wordt beschreven op welke wijze zorgvuldig wordt gehandeld om aantasting van de gunstige staat van instandhouding van de das te voorkomen.

De verwachting is dat de ontwikkelingen binnen het plangebied in ongeveer 4 jaar (2024-2027) uitgevoerd worden. Rekening houdend met eventuele uitloop, wordt daarom voor 6 jaar een vergunning aangevraagd (met ingang van vergunningverlening). De vergunninghouder is:

Gemeente Beekdaelen
Postbus 22000
6360 AA Nuth

Het KvK nummer van de vergunninghouder is 73541532.

Tabel 1.1. Soorten en wetsartikelen waarvoor een omgevingsvergunning nodig is voor het uitvoeren van een flora- en fauna-activiteit

Soort	Artikelen
Das (<i>Meles meles</i>)	Artikel 11.54 Bal, lid 1b: beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen

1.3 Samenwerking

Om deze vergunningsaanvraag zo soepel mogelijk te laten verlopen zijn in de planvoorbereiding de belangenverenigingen Das en Boom, Dassenwerkgroep Limburg en Dassen werkgroep Nuth betrokken. Dit heeft geleid tot een overleg op 4 juli 2024 waarbij ambtenaren van de gemeente, een vertegenwoordiger van de Dassenwerkgroep Nuth en een ecooloog van idverde Advies aanwezig waren. Doel van dit overleg was om mogelijke oplossingsrichtingen betreffende de passieve verplaatsing van de das(sen) in het plangebied te bespreken. Hiernaast heeft, ter voorbereiding van deze vergunningsaanvraag, op 4 september 2024 een overleg plaatsgevonden met twee ambtenaren (Jelle Kromhout en Milan Heeskens) van het bevoegd gezag (de provincie Limburg) om de benodigde maatregelen voor het projectplan af te stemmen.

2. Beschrijving plangebied en voorgenomen ontwikkeling

2.1 Beschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen in het dorp Schimmert, onderdeel van de gemeente Beekdaelen in het zuidelijk deel van de provincie Limburg. Het plangebied is verdeeld over 9 kadastrale percelen met een totale oppervlakte van 47.563 m² (Tabel 2.1). Het plangebied bestaat uit een bosschage waarin zich een dassenburcht bevindt (Afbeelding 2.2). De bosschage sluit aan de zuidzijde aan op een aantal agrarische graslanden. Aan de noordzijde grenst het plangebied aan de Weidestraat. Ten noorden hiervan ligt het terrein van een supermarkt, alsmede nog twee agrarische percelen. Dit geheel is omgeven door een brede rand aan bebouwing. Deze rand bestaat uit woonhuizen en de hieraan verbonden tuinen. De omgeving van het dorp bestaat hoofdzakelijk uit een matrix van agrarisch gebied, met hierin verscheidene dorpen bestaande uit lintbebouwing. Hiernaast bevinden zich verscheidene kleine bosschages in het omliggende landschap.

Tabel 2.1: Overzicht van de kadastrale percelen waar het plangebied uit bestaat.

Perceel	Oppervlakte (m ²)
2736	688
2737	4.181
3689	513
4205	1.200
4384	2.068
4386	371
4399	3.900
4469	32.028
4496	2.614
Totaal	47.563

2.2 Voorgenomen werkzaamheden en planning

De voorgenomen werkzaamheden staan bekend onder de werknaam 'Centrumplan III Schimmert'. In dit plan zal in de kern van het dorp Schimmert een nieuwe woonwijk gerealiseerd worden (Afbeelding 1.1b). Hierbij worden er 113 nieuwe woningen voor starters en mensen met een laag tot gemiddeld inkomen gerealiseerd. Hiernaast wordt een flink oppervlak aan begeleidend groen met een duidelijke waterbergende functie ontwikkeld. Dit plan moet leiden tot een gezonde en leefbare wijk in het hart van het dorp. Om ruimte te maken voor de nieuwe woningen en het bijbehorende groen wordt de bosschage in het plangebied alsmede de in de dorpskern aanwezige agrarische percelen verwijderd. Bij de werkzaamheden komen de volgende activiteiten aan de orde:

- Sloopwerkzaamheden
- Verwijderen bestrating en terreininrichting
- Bouwrijp maken van het terrein
- Aanleg/verplaatsen nutsfaciliteiten
- Realisatie nieuwe bebouwing
- Herinrichting van de buitenruimte

Volgens planning dient in het najaar van 2024 begonnen te worden met de geplande bouwwerkzaamheden. De bouw in het perceel zal doorgaan tot 2027.

Afbeelding 2.2: De bosschage waarin de dassenburcht zich bevindt alsmede de naaste omgeving.

3. Werkwijze

3.1 Quickscan soortenbescherming

Om aan de verplichting van de Omgevingswet om de bestaande natuurwaarden in kaart te brengen te voldoen is een quickscan natuur uitgevoerd (NIPA, project N222575-V1 d.d. 5 augustus 2022). Tijdens een quickscan wordt een inschatting gemaakt van de aanwezige natuurwaarden en beoordeeld of het plan (negatieve) effecten kan hebben op beschermde soorten. Indien effecten optreden of niet zijn uitgesloten dan worden deze getoetst aan de Omgevingswet en wordt geadviseerd welke vervolgstappen nodig zijn. Tijdens de uitvoering van de quickscan is in het plangebied een dassenburcht aangetroffen. Tijdens deze quickscan is een dassenburcht aangetroffen in de agrarische percelen in het plangebied. In de quickscan werd geadviseerd om aanvullend onderzoek uit te voeren naar de functie van het plangebied voor de das. Tevens werd geconcludeerd dat het plangebied geschikt habitat vormt voor de hazelworm. Om deze reden werd geadviseerd om aanvullend onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van hazelwormen.

3.2 Inspectie hazelworm

Naar aanleiding van de bovengenoemde quickscan is een second opinion uitgevoerd door *idverde* Advies. Voor deze second opinion heeft een ecooloog van *idverde* Advies het plangebied op 10 september 2024 bezocht. Tijdens dit bezoek heeft de ecooloog een bureaustudie naar het voorkomen van hazelworm populaties in de omgeving en een biotooptoets over de geschiktheid van het plangebied als habitat voor hazelwormen uitgevoerd.

3.3 Inspectie das

Na uitvoering van de bovengenoemde quickscan is een eenmalige inspectie uitgevoerd specifiek naar de das (Bureau Meervelt, kenmerk 22-099 d.d. 19 oktober 2022) door middel van een veldbezoek op 17 oktober 2024. Hieruit bleek dat er op het moment van de inspectie geen bewoonde dassenpijpen in het plangebied aanwezig waren. Tevens werd geadviseerd om, indien de werkzaamheden verder in de toekomst zouden worden uitgevoerd, wederom een onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van dassen.

3.4 Camera-val onderzoek das

Naar aanleiding van het advies uit de inspectie, is in 2024 een cameraval onderzoek uitgevoerd (ARTIFEX naturalis/FAUNAFEX, projectnummer onbekend, d.d. maart 2024). Hierbij is één camera geplaatst bij de ingang van de das-verdachte pijp in de bosschage aan de noordkant van het plangebied in de periode februari/maart 2024. Hieruit bleek dat er dassen gebruik maken van deze burcht. In totaal werden er drie verschillende individuen waargenomen bij de pijp, waaruit werd geconcludeerd dat de burcht actief in gebruik is.

3.5 Aanvullend onderzoek das

3.5.1 Inleiding

Naar aanleiding van de bevindingen van het camera-val onderzoek is *idverde* Advies gevraagd om aanvullende onderzoek uit te voeren om te bepalen wat de betekenis is van deze burcht voor de lokale dassenpopulatie (projectnummer 724240048 d.d. 23 augustus 2024). Het onderzoek van *idverde* Advies bestond uit twee delen: onderzoek naar de burcht middels camera-vallen, en onderzoek naar de functionele leefomgeving.

3.5.2 Onderzoek burcht

Het onderzoek naar de functie van de burcht is uitgevoerd door middel van cameravallen. Hiervoor is gebruik gemaakt van 5 camera's die rondom de dassenpijp in de bosschage zijn opgesteld. Hierbij is erop gelet dat vanuit de pijp de verschillende mogelijke aanlooproutes gedekt zijn ([Afbeelding 3.1](#)). De camera's zijn opgezet op 15 april 2024 en hebben tot 29 mei 2024 gestaan. Op 8 mei 2024 zijn de SD-kaartjes in de camera's verwisseld.

Na het ophalen van de camera's zijn de SD kaarten van alle camera's uitgelezen. Na het uitlezen zijn alle foto's bekeken en zijn alle dieren die op de foto's voorkomen zo goed als mogelijk gedetermineerd.

3.5.3 Onderzoek functionele leefomgeving

Het onderzoek naar de functionele leefomgeving behorende bij de burcht is uitgevoerd middels een veldverkenning. Hiervoor zijn het plangebied en de omgeving op 28 mei 2024 bezocht. Tijdens dit veldbezoek is eerst de staat van de burcht in het plangebied onderzocht. Hierna is de nabije omgeving van het plangebied onderzocht op geschiktheid als leefgebied voor de das alsmede op

sporen van dassen. Als derde is de wijdere omgeving rondom het plangebied afgelopen waarbij gezocht is naar sporen van dassen. Het doel hiervan was de mogelijke routes die de das gebruikt om van buiten het dorp bij de burcht te komen te identificeren. Als laatste zijn een aantal burchten uit de omgeving van het dorp (zoals bekend uit gegevens van de Dassenwerkgroep Nuth) onderzocht. Het doel hiervan was om vast te stellen welke andere burchten uit de omgeving van het plangebied momenteel bezet zijn en daarmee als uitwijkmogelijkheid voor de in de in het plangebied aanwezige dassen kunnen dienen.

3.6 Werkwijze opstellen projectplan

Naar aanleiding van de bevindingen van de uitgevoerde onderzoeken in 2024 is in hoofdstuk 6 beschreven op welke wijze negatieve effecten moeten worden voorkomen (mitigatie) en (zo nodig) moeten worden gecompenseerd. Bij het opstellen van de mitigerende- en compenserende maatregelen is onder andere gebruik gemaakt van het Kennisdocument 'das' uitgebracht door BIJ12 (2017). Tevens heeft hierbij overleg plaatsgevonden met de gemeente Beekdaalen en de Dassenwerkgroep Nuth. In deze fase is tevens Stichting Dassenwerkgroep Limburg benaderd om aan te haken, echter konden zij niet aanwezig zijn.

Afbeelding 3.1: De locatie van de dassenburcht (gele cirkel) en de geplaatste wildcamera's (rode stippen), de bij de wildcamera's behorende rode pijlen geven de richting aan waarop de camera zicht had, de getallen geven het nummer van de camera aan waar in hoofdstuk 4 naar gerefereerd wordt.

4. Beschrijving onderzoeksresultaten

4.1 Inspectie hazelworm

Tijdens het door idverde Advies uitgevoerde veldbezoek zijn geen hazelwormen aangetroffen in het plangebied. Er is echter wel geconcludeerd dat de bosschage in het plangebied geschikt habitat vormt voor hazelwormen. Vanwege de grote afstand (2,5 km) tot de dichtstbijzijnde populatie alsmede het grote aantal wegen tussen deze populatie en de bosschage, is echter redelijkerwijs uitgesloten dat de hazelworm in het plangebied voorkomt. Hierdoor hoeft er tijdens de werkzaamheden geen rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van hazelwormen binnen het plangebied.

4.2 Onderzoek burcht

In totaal zijn er tijdens het cameraval onderzoek 3600 foto's gemaakt (Tabel 4.1). Helaas hebben twee camera-ronde combinaties helemaal geen foto's opgeleverd vanwege een stel defecte SD-kaarten. Het aantal foto's per camera-ronde combinatie van de andere camera's lag tussen de 110 en de 369 foto's, met een enkele uitschieter naar 1964 foto's gemaakt door camera 5 gedurende ronde 2. Deze camera stond richting het grasland aan de zuidrand van het plangebied gericht en de meeste foto's die in deze periode gemaakt zijn waren dan ook van grassprietten die in de wind bewogen. De overige camera's hadden vergelijkbare "lege" foto's veroorzaakt door bewegende vegetatie. Hiernaast zijn er echter ook verschillende diersoorten in de omgeving van de burcht waargenomen (Tabel 4.2).

Tabel 4.1: Overzicht van het aantal door de camera's gemaakte foto's per camera per ronde.

Camera	Ronde 1	Ronde 2	Totaal
1	369	155	524
2	0	369	369
3	278	245	523
4	110	0	110
5	110	1964	2074
Totaal	867	2733	3600

De op de foto's het vaakst waargenomen soort is de das, deze wordt bijna dagelijks gezien op de foto's. Op veel van de foto's van deze soort is te zien dat deze richting de dassenpijp loopt of juist uit die richting komt (Afbeelding 4.1). Het gaat in deze gevallen dus zeer waarschijnlijk om dassen die gebruik maken van de in het plangebied aanwezige dassenpijp. In alle gevallen gaat het om een volwassen exemplaar. Er zijn verder ook geen foto's van dassen die met nestmateriaal of voedsel richting de burcht lopen. Op het overgrote deel van de foto's staat slechts één das. De dassen die op de foto's gezien zijn vertonen hiernaast weinig specifieke kenmerken waardoor ze niet individueel herkenbaar zijn. Op 26 mei 2024 om 05:09 zijn er twee foto's genomen waarop twee dassen tegelijk staan. Op deze foto's staat één das die zeer waarschijnlijk op het punt staan het hol in te lopen. De ander loopt voorlans deze ingang, vermoedelijk richting een andere ingang. Gezien dit de enige foto's zijn met meerdere dassen erop valt niet zeker te zeggen dat er meer dan één das is die langdurig gebruik maakt van de burcht. De twee foto's zijn genomen op een van de laatste dagen dat de camera's er hingen dus het kan mogelijk zo zijn dat de tweede das er pas vrij recentelijk is ingetrokken. Gezien het geringe aantal dassen wat momenteel gebruik maakt van de burcht gaat het hier hoogstwaarschijnlijk om een bijburcht. Een functie als kraamburcht is, gezien de afwezigheid van jongen in de onderzochte periode, uitgesloten in 2024.

4.3 Onderzoek functionele leefomgeving

Tijdens het veldbezoek op 29 mei 2024 wekte de burcht de indruk dat deze in gebruik was door de aanwezigheid van vers belopen zand en de schone doorgang. Dit is in overeenstemming met de resultaten uit het camera onderzoek.

De agrarische percelen die direct ten zuiden van het plangebied liggen, gelden hoogst waarschijnlijk als het bij de burcht behorende foerageergebied. Voedselrijke agrarische graslanden zijn immers vaak rijk aan regenwormen, het stapelvoedsel van de das. Hiernaast zijn in dit grasland ook resten van maiskolven gevonden, wat erop duidt dat het perceel in voorgaande jaren als maisakker gebruikt werd. Maisakkers kunnen een belangrijke voedselbron voor dassen vormen in het najaar. Het is daarom aannemelijk dat de burcht in het plangebied gemaakt is om deze voedselbron in het najaar makkelijk aan te spreken.

Tabel 4.2: Overzicht van het aantal door de camera's gemaakte foto's per diersoort per camera.

Soort	Camera 1	Camera 2	Camera 3	Camera 4	Camera 5	Totaal
Das	35	13	12	35	0	95
Mens	4	0	0	0	29	33
Huiskat	18	2	2	0	0	22
Hond	1	0	0	0	11	12
Rode eekhoorn	3	1	0	0	0	4
Marter (onbekend)	1	0	2	1	0	4
Muis (onbekend)	0	0	2	0	0	2

Afbeelding 4.1: Waarneming van dassen gedaan met de cameravallen.

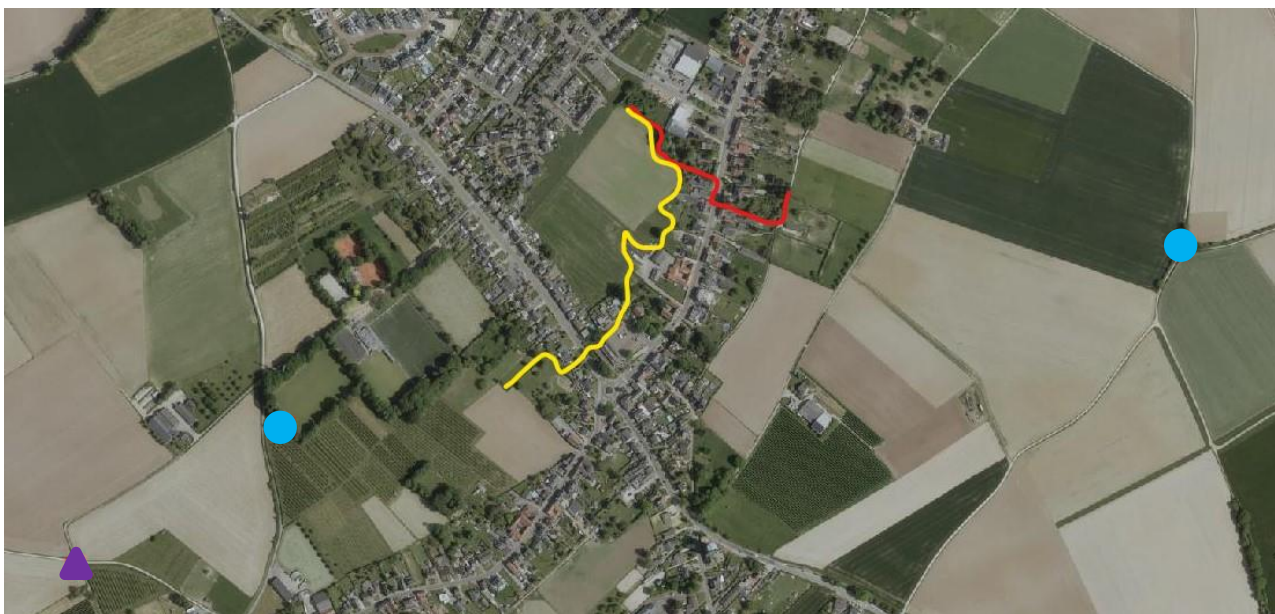
Vanaf het plangebied liep er een wissel richting het zuidoosten (**Afbeelding 4.2, rode lijn**). Het spoor was duidelijk zichtbaar in de vegetatie, door open gangen, geknakte stengels en gaten in heggen. Dit spoor volgde de bosschages, ging tussen de huizen door (welke tuin er precies gebruikt werd kon niet exact vastgesteld worden) en verliet het dorp aan de oostkant.

Hiernaast is er een tweede mogelijke route die de das gebruikt om het dorp te verlaten richting het zuiden onderzocht (**Afbeelding 4.2, gele lijn**). Langs deze route werden een stuk minder sporen gevonden. Deze route liep echter ook voor een groot deel over verschillende verharde ondergronden, waardoor duidelijke prenten en wissels hier ook minder snel ontstaan. De mogelijkheid van een dassenwissel langs deze route is dan ook niet met zekerheid uit te sluiten.

Van de burcht direct ten oosten van het dorp was het vanwege het regenachtige weer gedurende de dagen voor het veldbezoek moeilijk te zien of deze nu wel of niet bezet was. De goede, verzorgde staat van de burcht wekte echter de indruk dat deze burcht wel degelijk in gebruik is.

De burcht ten zuiden van het plangebied (op het terrein van de voetbalvereniging) was, gezien de schone ingang en de in de vegetatie duidelijk zichtbare wissels, duidelijk bezet. In de directe omgeving van de burcht zijn ook veel wissels en graafsporen

van dassen gevonden. Direct ten zuiden van deze burcht lagen nog meer wissels die de aanwezigheid van nog een in gebruik zijnde burcht in deze omgeving zouden indiceren.

Afbeelding 4.2: Luchtfoto van de omgeving van het plangebied met de twee mogelijke routes die de dassen gebruiken om de dorpskern te verlaten (rood en geel), de tijdens het veldbezoek onderzochte in gebruik zijnde burchten (blauwe stippen) en de locatie waar de overige wissels zijn gevonden die duiden op een de aanwezigheid van nog een burcht in de omgeving (paarse driehoek).

5. Toetsing aan de Omgevingswet

5.1 Verbodsbepalingen en vrijstellingen

De soortenbescherming in de Omgevingswet is opgesplitst in drie verschillende regimes. Per beschermingsregime gelden verschillende verbodsartikelen die ten gevolge van de voorgenomen ontwikkeling overtreden kunnen worden. In Tabel 5.1 is per beschermingsregime een overzicht weergegeven. De das is opgenomen in het beschermingsregime 'Andere soorten'. Het voorkomen van soorten in de beschermingsregimes 'Vogelrichtlijn' en 'Habitatrichtlijn' is niet aan de orde voor deze vergunningsaanvraag.

Tabel 5.1: Overzicht van verbodsbepalingen per beschermingsregime en wetsartikel.

Beschermingsregime	Artikel uit het Bal	Beschrijving artikel
Vogelrichtlijn	Artikel 11.37 lid1 a	Het is verboden vogels opzettelijk te doden of opzettelijk te vangen
	Artikel 11.37 lid1 b	Het is verboden om nesten, rustplaatsen en eieren van vogels opzettelijk te vernielen of opzettelijk te beschadigen
	Artikel 11.37 lid1 c	Het is verboden op eieren van vogels te rapen of onder zich te hebben
	Artikel 11.37 lid1 d	Het is verboden vogels opzettelijk te storen. Dit verbod geldt <u>niet</u> als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.
Habitatrichtlijn	Artikel 11.46 lid 1 a	Het is verboden om soorten opzettelijk te doden of vangen
	Artikel 11.46 lid 1 b	Het is verboden om soorten opzettelijk te verstoren
	Artikel 11.46 lid 1 c	Het is verboden om eieren van soorten opzettelijk te vernielen of rapen
	Artikel 11.46 lid 1 d	Het is verboden om voortplantings- en rustplaatsen te beschadigen of vernielen
	Artikel 11.46 lid 1 e	Het is verboden om plantsoorten opzettelijk te plukken of vernielen.
Andere soorten	Artikel 11.54 lid 1 a	Het is verboden om soorten opzettelijk te doden of vangen
	Artikel 11.54 lid 1 b	Het is verboden om voortplantingsplaatsen en rustplaatsen opzettelijk te vernielen of beschadigen
	Artikel 11.54 lid 1 c	Het is verboden om plantsoorten te plukken over vernielen

5.2 Beoordeling soorten van beschermingsregime andere soorten

5.2.1 Mogelijke schadelijke handelingen

Door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden binnen het plangebied is het mogelijk dat individuen van de das worden verwond of gedood. Door mitigerende maatregelen te nemen voor en tijdens de werkzaamheden wordt voorkomen dat individuen opzettelijk worden gedood of gevangen, en daarom is een schadelijke flora- en fauna-activiteit zoals benoemd in artikel 11.54, lid 1a niet aan de orde. De beoogde werkzaamheden leiden wel tot verstoring van individuen en tot vernietiging van het habitat en het aantasten/vernietigen van een verblijf- en rustplaat van de das en daarmee tot een schadelijke handeling zoals beschreven in artikel 11.54, lid 1b. Om te voorkomen dat de werkzaamheden een (negatief) effect gaan hebben op de staat van instandhouding van de das in gemeente Beekdaelen, worden mitigerende maatregelen genomen. Deze staan beschreven in hoofdstuk 6.

5.2.2 Staat van instandhouding van de das

De Omgevingswet stelt dat provincies pas een vergunning voor ingrepen mogen verlenen als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van populaties van de betreffende soort. Het is hiervoor van belang dat het niet zozeer gaat om de staat van instandhouding van de soort, maar om de instandhouding van de verschillende populaties van de soort. Vanuit dit oogpunt is van belang om een goed beeld te krijgen van de dassenstand in Zuid-Limburg en de gemeente Beekdaelen.

Limburg herbergt een groot aandeel van de landelijke dassenpopulatie. Het zwaartepunt hiervan ligt in Zuid-Limburg, waarin zich ongeveer 12% van de landelijke dassenpopulatie bevindt (La Haye en van Norren 2022). Er is binnen Limburg geen sprake van strikt van elkaar gescheiden deelpopulaties van dassen. De populaties zijn ecologisch gezien met elkaar verbonden: dassen worden in staat geacht op regelmatige basis te kunnen uitwisselen door heel Limburg. Er kan daarom in Limburg worden gesproken van één populatie (La Haye en van Norren 2022).

De kwaliteit van het leefgebied van de das is in de afgelopen 10 jaar echter afgenomen, voornamelijk door intensivering van de landbouw en natuurontwikkeling in uiterwaarden. Voor de periode 2012-2021 wordt daarom de kwaliteit van het leefgebied beoordeeld als verslechterend (La Haye en van Norren 2022). Ook het toekomstperspectief voor de das in Limburg is niet gunstig door de doorzettende trend van verdere intensivering van de landbouw. Het toekomstperspectief van de das in Limburg wordt daarom beoordeeld als 'ongunstig-ontoereikend' (La Haye en van Norren 2022). De eindbeoordeling van de huidige staat van instandhouding van de das in Limburg wordt daarom beoordeeld als 'ongunstig-ontoereikend' (Tabel 5.2, La Haye en van Norren 2022).

Tabel 5.2: De staat van instandhouding van de das in de provincie Limburg. Bron: La Haye en van Norren 2022

Beoordelingscriterium	Huidige situatie	Trend (laatste 10 jaar)	Referentie-waarde 1994
Aandeel Limburg in de landelijke populatie	Groot (26%)		
Populatieomvang	Gunstig	Onbekend	Wordt gehaald
Verspreidingsgebied	Gunstig	Stabiel	Wordt gehaald
Kwaliteit van het leefgebied	Ongunstig - ontoereikend	Verslechterend	Wordt gehaald
Toekomstperspectief	Ongunstig - ontoereikend	nvt	nvt
Eindbeoordeling staat van instandhouding das Limburg	Ongunstig - ontoereikend	Verslechterend	Gunstig

In de gemeente Beekdaelen is, net als in de rest van Zuid-Limburg, een dicht netwerk van dassenburchten aanwezig (pers. comm. Dassenwerkgroep Nuth), zie ook sectie 4.3. De populatieomvang en het verspreidingsgebied in de omgeving van het plangebied zijn dan ook momenteel gunstig. Met name aan de noord- en zuidkant van het dorp Schimmert zijn hiernaast nog diverse bosschages aanwezig. Door de werkzaamheden gaat een bijburcht van de das verloren. Dit verlies kan opgevangen worden door één van de vele burchten aan de oostkant van de dorpskern (pers. comm. Bert de Guelle Dassenwerkgroep Nuth, zie ook [Afbeelding 4.2](#)). Bovendien is de gemeente Beekdaelen bezig met het maken van afspraken om diverse percelen meer geschikt te maken voor de das, waardoor ook een afname in foerageergebied wordt gecompenseerd (zie hoofdstuk 6 voor verdere details). Hierdoor is er lokaal waarschijnlijk nog afdoende geschikt leefgebied voor de das aanwezig. Het verlies van één (bij)burcht binnen de gemeente Beekdaelen zal de lokale staat van instandhouding van de das daarom hoogst waarschijnlijk niet negatief beïnvloeden.

5.3 Alternatievenafweging

Locatie: Het project is locatie gebonden, waardoor alternatieven voor andere locaties ontbreken. Het beleid op provinciaal en gemeentelijk niveau voor woningbouw is om eerst te kijken naar locaties binnen de dorpskern (inbreiding) en dan pas naar locaties aan de randen van de kern (uitbreiding). Het plangebied betreffen twee agrarische percelen midden in de kern van Schimmert en is dus een logische inbreidingslocatie voor woningbouw. Alternatieve locaties voor de woonwijk zijn niet binnen de dorpskern te vinden. Derhalve is het niet mogelijk om een alternatieve locatie te kiezen.

Ingreep: De gemeente heeft een woningopgave voor 900 woningen die in 9 jaar gerealiseerd dienen te worden, via de woondeal. Een deel van deze opgaven zijn in Centrumplan III in Schimmert, het plangebied, voorzien. Het betreffen voornamelijk betaalbare woningen (betaalbare koop, sociale huur en middenhuur). Dit zijn ook de segmenten waar de meeste vraag in is. Derhalve is het niet mogelijk om de aanwezige rust- en verblijfplaats te ontzien door een andere ingreep op locatie plaats te laten vinden. De ingreep (woningbouw) realiseren met behoud van de bijburcht is geen reële optie. Enerzijds heeft een burcht voldoende rust en foerageergebied rondom nodig om te kunnen functioneren, en anderzijds wordt zo de woningopgave niet gehaald.

Planning: Bij de planning van de werkzaamheden is rekening gehouden met de aanwezigheid van de dassen. Door de passieve verplaatsing van de dassen buiten de kwetsbare periode van de das, wordt voorkomen dat dassen worden verstoord in de meest kwetsbare periode (zie ook hoofdstuk 6). Derhalve is er geen optimalere planning te maken waarbij de dassen minder hinder ondervinden aan de werkzaamheden.

Werkwijze: Met betrekking tot een alternatieve werkwijze in de uitvoeringsfase wordt voldaan aan 'het zorgvuldig handelen', zoals beschreven in hoofdstuk 6 van dit activiteitenplan.

5.4 Wettelijk belang

In het kader van de voorgenomen activiteiten wordt een omgevingsvergunning aangevraagd voor het uitvoeren van een flora- en fauna-activiteit op grond van het volgende wettelijke belang(en):

in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (artikel 8.74k lid 1 sub b 3);

Met het doel de ruimte zorgvuldig en duurzaam te gebruiken, is de Ladder voor Duurzame Verstedelijking opgesteld. Deze is verankerd in artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (versie 1 juli 2017). Bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen moet worden aangetoond dat deze voorzien in een behoefte, en moet, in geval van de ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied plaatsvindt, een motivering worden opgenomen waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Stedelijke ontwikkeling

Alvorens te toetsen aan de Ladder dient te worden vastgesteld of sprake is van een stedelijke ontwikkeling. Dit begrip is in artikel 1.1.1, eerste lid, aanhef en onder i, Bro. Bro gedefinieerd als ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.

Betekenis voor het plangebied

Onderhavig plan voorziet in de realisatie van maximaal 113 woningen op de locatie waar in het vigerende bestemmingsplan de bestemming 'Wonen' geldt. Dit betekent dat via deze ruimtelijke onderbouwing een toename van 113 woningen wordt mogelijk gemaakt. Het planvoornemen valt onder de definitie van 'stedelijke ontwikkeling'.

Behoefte

De behoefte kan worden afgeleid van de meest recente provinciale bevolkings- en woningbehoefteprognose. Binnen de provincie Limburg bestaat consensus over het hanteren van de provinciale prognose ten behoeve van de regionale afstemming. De provincie Limburg stelt periodiek de bevolkings- en woningbehoefteprognoses voor de verschillende regio's en gemeenten in de provincie vast. Voor de gemeente Beekdaelen betekent dit een netto opgave om in 9 jaar 900 woningen toe te voegen. De woningen die het planvoornemen mogelijk maakt zijn onderdeel van de plancapaciteit richting realisatie van deze 900 woningen.

Verantwoording

Voor de gemeente Beekdaelen ligt een actuele vraag naar in totaal 900 woningen. De woningvoorraad in Schimmert bestaat vooral uit eengezinswoningen (91%). Gezien de nu al bovengemiddelde vergrijzing is het zaak om in te zetten op meer levensloopbestendige woningen. Op termijn is voornamelijk behoefte aan betaalbare koop, sociale huur en middenhuur woningen. Het planvoornemen bestaande uit 113 woningen maakt onderdeel uit van deze 900 te realiseren woningen. Dit plan draagt met betaalbare koop, sociale huur en middenhuur woningen bij aan meer differentiatie in het dorp. De binnen het plangebied opgenomen nieuwbouw van woningen kan worden aangemerkt als transformatie binnen bestaand stedelijk gebied, hierdoor is uitbreiding van het dorp Schimmert niet nodig.

Conclusie

Het planvoornemen voldoet aan het Besluit ruimtelijke ordening voor wat betreft het aspect Ladder voor Duurzame Verstedelijking.

6. Mitigatieplan

6.1 Inleiding

Om te voorkomen dat de werkzaamheden een negatieve invloed hebben op de aanwezige dassen in het plangebied worden diverse maatregelen genomen. Deze maatregelen dienen ten doel dat de dassen een alternatieve verblijfplaats gaan betrekken. Zo blijft de staat van instandhouding van de das in de gemeente gehandhaafd. Het onderstaande mitigatieplan beschrijft hoe wordt omgegaan met de aanwezigheid van de beschermde soorten. De te nemen stappen zijn (grosfweg) op te delen in 7 stappen:

1. Behouden kwaliteit foerageergebied in de omgeving
2. Aanleggen van dassengeleiding naar buiten de dorpskern
3. Aanleggen van dassenwerend raster rondom plangebied
4. Onaantrekkelijk maken van de burcht in het plangebied
5. Plaatsing one-way poort
6. Onklaar maken van de burcht in het plangebied
7. Zorgvuldig handelen tijdens de uitvoering

Onderstaand wordt per stap uitgewerkt hoe hier vorm aan wordt gegeven zodat de staat van instandhouding van de das op geen enkele manier negatieve effecten ondervindt van de werkzaamheden. Om dit te waarborgen wordt bij het uitvoeren van alle mitigerende maatregelen wordt een ter zake kundige/ecoloog betrokken. Deze voert de ecologische begeleiding uit voorafgaand en tijdens de uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling. De deskundige ecoloog voldoet aan de eisen zoals deze worden beschreven op de site van www.rvo.nl.

6.2 Behouden kwaliteit foerageergebied in de omgeving

Voordat gedacht kan worden aan het passief verplaatsen van de dassen in het plangebied moet eerst verzekerd worden dat er in de omgeving van de dorpskern genoeg geschikt leefgebied aanwezig is voor dassen. Om dit te garanderen heeft de gemeente in eerste instantie onderzocht of zij in de directe omgeving van het plangebied gronden konden aankopen om hier compenserende maatregelen te realiseren. De gemeente heeft echter ondervonden dat er in de omgeving van de dorpskern geen agrariërs waren die grond wenste te verkopen. Hierop is er door de gemeente, in overleg met Dassenwerkgroep Limburg, een alternatief plan bedacht om fruittelers in de omgeving hun bedrijfsvoering te laten aanpassen om deze dasvriendelijker te maken. Uit deze overleggen is gebleken dat deze agrariërs al dasvriendelijk werken aangezien het terrein vrij toegankelijk is (voor dassen), regelmatig gemaaid wordt en het valfruit in de winterperiode blijft liggen. Hiernaast is uit deze gesprekken naar voren gekomen dat deze agrariërs voor de toekomst geen plannen hebben om deze bedrijfsvoering aan te passen. Dit heeft tot gevolg dat de kwaliteit van het leefgebied van de das buiten de dorpskern constant blijft. Dit heeft de gemeente op 16 oktober 2024 telefonisch overlegt met een ecoloog (Milan Heeskens) van het bevoegd gezag (de provincie Limburg) waarbij de provincie aangegeven heeft dat dit afdoende borging is voor de kwaliteit van het leefgebied van de das in de omgeving van de dorpskern.

6.3 Aanleggen van dassenwerend raster rondom plangebied

Om te zorgen dat de dassen ten tijden van de werkzaamheden nog steeds een verblijfplaats hebben in de omgeving, worden ze tijdig naar buiten het plangebied geleid. Om de dassen richting de oostkant van het dorp te geleiden wordt een raster aangelegd rondom de bosschage in het plangebied met een passage die richting de oostkant van het dorp leidt. Dit raster wordt op geruime afstand van de bosschage in het plangebied aangelegd (rode lijn in [Afbeelding 6.1](#)). In dit raster zit een opening ter plaatse van de bekende dassenwissel waardoor de das de burcht in het plangebied nog in en uit kan gaan (blauw deel in rode lijn in [Afbeelding 6.1](#)). Dit werk dient buiten de kwetsbare periode van de das uitgevoerd te worden (dus buiten december tot juni) en begeleid te worden door een dassendeskundige en in samenspraak met de Dassenwerkgroep Nuth.

6.4 Onaantrekkelijk maken van de burcht in het plangebied

Nadat dit raster rondom de burcht aangelegd is kan de burcht in het plangebied geleidelijk onaantrekkelijk gemaakt worden voor de das. Dit wordt gedaan door het geleidelijk verwijderen van de bosschage in het plangebied, wat in drie fases zal plaatsvinden. In elk van de fases wordt een zone van de rond de burcht aanwezige bosschage verwijderd. Twee weken na plaatsing van het raster wordt het meest noordelijke deel van de bosschage (zone 1, groen in [Afbeelding 6.1](#)) verwijderd. Twee weken de verwijdering van zone 1 wordt het deel van de bosschage direct ten noorden van de burcht (zone 2, oranje in [Afbeelding 6.1](#)) verwijderd. Na nogmaals twee weken na de verwijdering van zone 2 wordt het laatste deel van de bosschage, waarin ook de burcht gelegen is, (zone 3, paars in [Afbeelding 6.1](#)) verwijderd. Het verwijderen van de verschillende zones aan bosschage dient altijd onder begeleiding van een dassendeskundige plaats te vinden. Hierbij dient opgemerkt dat in deze fase enkel de bosschage wordt verwijderd, niet de bijburcht zelf.

6.5 Plaatsing van one-way poort

Gedurende het gehele proces van het onaantrekkelijk maken van de burcht in het plangebied wordt deze gemonitord op activiteit van dassen middels wildcamera's. Deze wildcamera's dienen iedere week afgelezen te worden en de foto's geanalyseerd te worden. Als duidelijk is dat de dassen gedurende 1 week geen gebruik meer maken van de burcht in het plangebied kunnen de doorgangen in het raster voorzien worden van one-way poort. Mochten de dassen de burcht niet verlaten gedurende het gehele ontmoedigingsproces worden de poortjes geplaatst 2 weken na het verwijderen van de bosschage in zone 3. Het plaatsen van de one-way poort dient door een dassendeskundige begeleid te worden en in samenspraak met de Dassenwerkgroep Nuth.

Afbeelding 6.1: De locatie van de dassenburcht (gele cirkel) en de locatie waar het raster geplaatst dient te worden (rood) met daarin de locatie waar de opening in het raster zich bevindt (blauw). Hiernaast de verschillende zones waarin de vegetatie rondom de burcht wordt verwijderd om de das te ontmoedigen om gebruik van de burcht te blijven maken (zone 1 = groen, zone 2 = oranje en zone 3 is paars).

6.6 Onklaar maken van de burcht in het plangebied

Een week nadat de one-way poort eenmaal geplaatst is en middels cameraval onderzoek is aangetoond dat er geen dassen meer gebruik maken van de burcht (zie ook stap 4) kan de burcht onklaar gemaakt worden. Dit kan worden gedaan door de burcht geleidelijk af te graven. Dit werk dient plaats te vinden onder begeleiding van een dassendeskundige en in samenspraak met de Dassenwerkgroep Nuth. Om vertraging van het Centrumplan III in deze fase te voorkomen wil de gemeente de verplaatsing van de das nog dit jaar afronden.

6.7 Zorgvuldig handelen tijdens de uitvoering

Nadat de burcht in het plangebied vernietigd is kunnen de voorgenomen werkzaamheden om de bebouwing in het plangebied aan te leggen plaatsvinden. Om te voorkomen dat tijdens de werkzaamheden onverhoopt negatieve effecten optreden op de flora en fauna in het gebied, dient tijdens de uitvoering zorgvuldig te worden gehandeld. Voorafgaand wordt de burcht al onklaar gemaakt (onder ecologische begeleiding) zodat de kans op aanwezigheid van (beschermde) soorten gering is. Echter kan het altijd voorkomen dat er onverhoopt een dier binnen het werk wordt tegengekomen. In dat geval worden de werkzaamheden afgebroken en wordt contact opgenomen met de ecologisch deskundige. Om te zorgen dat ten allentijden correct wordt gehandeld wordt voor het werk een ecologisch werkprotocol opgesteld waarin wordt geborgd dat de juiste gedragsregels omtrent de flora en fauna worden gewaarborgd.

7. Literatuur

- Kennisdocument Das (Meles meles), versie 1.0, juli 2027
- La Haye, M. & E. van Norren, 2022. Staat van instandhouding van de das in Limburg. Rapport 2022.03. Zoogdiervereniging, Nijmegen.